

VYBRANÉ SÚČASNÉ FILANTROPICKÉ CENTRÁ V GRÉCKU

Mária SOKOLOVÁ

Hotel Dukla****, Prešov, Slovenská republika

„Lebo som bol hladný a dali ste mi jesť, bol som smädný a dali ste mi piť, bol som pcestný a pritúlili ste ma, bol som nahý a priodeli ste ma, bol som chorý a navštívili ste ma, bol som vo väzení a prišli ste ku mne.“

(Mt 25, 35-36).

ÚVOD

Milovať svojho blížneho znamená milovať Boha. Slová Isusa Christa o láske k blížnemu a životy Svätých otcov nám dávajú príklad ako žiť v súčasnej dobe. Článok nám predstavuje súčasne pôsobenie jednotlivých pravoslávnych filantropických centier v Grécku, ale aj ich činnosť mimo Grécka ako napr. Afrike. Hlavnou myšlienkou je pomoc blížnemu a to po duchovnej ale aj materiálnej stránke. Každá organizácia má programy zamerané na jednotlivé skupiny ľudí a hľadanie riešení v nepriaznivých životných situáciách. Súčasťou projektov je výstavba chrámov, duchovné vzdelávanie ako aj krst detí a dospelých hlavne v krajinách tretieho sveta.

Veľa ľudí je bez domova, práce, s nízkym príjmom alebo denne umierajú tisíce ľudí pre zbytočné administratívne zaťaženia, Sú krajiny, v ktorých nie každý si môže dovoliť zdravotnú starostlivosť, ich poistenie nepokrýva náklady na bežné ošetrenia. Centra pomoci, filantropické organizácie nepotrebujú zdokladovať papiere podľa zákonov, poskytujú pomoc tam, kde je to potrebné a okamžite.

Pravoslávna organizácia "Svetlo Christovo" založená na ostrove Rhodos. Hlavným cieľom je chrániť a pomáhať sirotám a chudobným v krajine tretieho sveta a najmä v Afrike. Hlavná myšlienka je poskytnúť lepšiu budúcnosť chudobným ľuďom, šíriť pravoslávnu vieru a filantropickú pomoc všetkým, ktorí to potrebujú. Tieto deti nemajú kde bývať, často sú opustené a na ulici, jediným zdrojom potravy sú mravce a koreňky stromov, chýba prístup k vzdelaniu a možnosť tak na lepší život. V týchto oblastiach je málo rozvinutá hygiena a žiadne lieky, ktoré by zachránili život. Tieto fakty boli rozhodujúce pri založení kresťanskej organizácie v Grécku. Jednotlivé programy organizácie Fos Christu:

Zachráňte siroty. Program sa začal v roku 2005 po návšteve východnej Afriky, kde sa nachádza mnoho chudobných ľudí, siroty, chorí a zúfalí ľudia. Asi 11 miliónov detí sú siroty, pretože ich rodičia zomreli v dôsledku AIDS. Ostávajú na ulici bez ochrany, bez bývania, možnosti zneužitia obchodníkmi s ľuďmi. Cieľom tohto projektu je:

- Postaviť detské domovy
- Rozbehnutie vývarovne, poskytnutím jedla by bola väčšia šanca na prežitie
- Budovanie škôl zo základným vzdelaním
- Postavenie kliniky, kde dobrovoľníci môžu poskytnúť základné hygienické návyky.

V súčasnosti sa podarilo postaviť 5 sirotincov v Ugande a 2 sirotince v štádiu výstavby.

Loving Presence program, ktorý zahŕňa návštevy v ústavoch, domovoch dôchodcov, detských domovoch, väzniciach a opustených ľudí v Grécku a v zahraničí. Úlohou je dať pocítiť lásku k blížnemu, aby opustení ľudia mali pocit, že niekto je tam pre nich s kým sa môžu pohovárať, vyplniť voľný čas.³²⁰

³²⁰ Pozri Τα προγράμματα ΦΩΣ ΧΡΙΣΤΟΥ. [online]. [2018-10-12]. Dostupné z: <<https://www.foschristu.gr/foschristue/fos-christu/programmata.html>>.

Projekt Farma sa zaoberá chovom hospodárskych zvierat a poľnohospodárstvom. Kúpou nového traktora a mlynu sa rozbehla myšlienka k samostatnosti. Vďaka tomuto projektu sa podarilo zabezpečiť základné potraviny pre viac ako 3000 detí.

KESO (CENTRUM PODPORY RODINY)

Bol založený v roku 1999 k rozhodnutiu Svätej synody cirkvi Grécka pod vedením arcibiskupa Atén a celého Grécka Ieronyma. Od januára 2013 bolo toto centrum premenované na príkaz arcibiskupa Ieronyma a Stálej Svätej synody Grécka na neziskovú nadáciu arcidiecézy Athens (IAA). KESO je založené na spolupráci 74 farností arcidiecézy v Aténach a mimo nej. Ako akreditovaná Organizácia arcidiecézy sleduje politiku rodovej rovnosti a zaoberá sa poskytovaním pomoci rodinám, ktoré sa stali obeťami nepriaznivých spoločenských a rodinných situácií. Spolupracuje s metropolami a štátnymi orgánmi na základe ochrany osobných údajov. Práca a ciele organizácie KESO sú tieto:

Podpora rodiny sociálni pracovníci KESO poskytujú poradenstvo v oblasti sociálnych a podporných služieb, právne poradenstvo pri riešení rodinných problémov a sociálno-právnu ochranu detí. Poskytujú taktiež zdravotnú starostlivosť pre ľudí bez poistenia lekárske a psychologické služby.

Podpora všetkých typov rodín spolupracujú s notárskou asociáciou na bezplatné uznanie detí mimo manželstva. Cez programy NGO, "Praksis" a "Friends of the Child" rodiny s deťmi alebo jednotlivci v dôsledku krízy majú dočasné ubytovanie, poskytnuté prístrešie v iných rodinách v rámci zachovania anonymity.

Boj proti integrovanému násiliu psychologická pomoc a poradenstvo pre obeť násilia. Tento program ponúka právnu ochranu prostredníctvom Národného centra pre sociálnu solidaritu (EKKA), aby v prípade potreby obeť násilia zmenili svoje bydlisko. Najčastejšie typy násilia v rodinách (fyzické, psychické, ekonomické) sú v dôsledku chudoby, ktorá vyplýva z hospodárskej

krízy v krajine. Pre boj so všetkými druhmi násilia KESO navrhli preventívne a represívne opatrenia a jedným z nich je boj proti nezamestnanosti.

Do budúcnosti KESO rozširuje svoju sieť partnerov, či už jednotlivci, alebo mimovládne organizácie a iní, ktorí chcú pracovať s cieľom plne slúžiť blížnym v núdzi. Plánujú vytvoriť ubytovne pre rodiny v núdzi a vývarovne.³²¹

APOSTOLI

Táto misijná činnosť bola založená v roku 2010 biskupom Ieronymom aténskym arcibiskupom a celého Grécka, s mottom:

"Žiaden človek bez potravy, prístrešia, lekára a lekárstva."

Zameraním APOSTOLI je láska a charita, konkrétne posilnenie znevýhodnených sociálnych skupín a zlepšenie ich životných podmienok. Jedná sa o rovnaké princípy, ktoré ich vedú v pokračovaní učenia evanjelia a tradície cirkvi. APOSTOLI sa zameriavajú na oblasti ako kultúrne dedičstvo, ochrana životného prostredia, spolupracujú so zahraničnými orgánmi a posilňovanie misie. Ich komplex projektov je :

- Štandardné environmentálne centrum v Parnite
- Náhradná reintegračná jednotka
- Starostlivosť o deti s autizmom
- Opatrovateľské služby
- Prístrešia pre starších ľudí
- Zabezpečenie dvojnásobku potravín (aktuálne viac ako 10 000 denne).³²²

V rámci svojej činnosti zameranej proti chudobe a sociálnemu vylúčeniu je misia organizácie APOSTOLI zodpovedná za realizáciu viacerých programov ako:

Cirkev v uliciach táto myšlienka spočíva v bezplatnej distribúcii denných potravín denne 365 dní v rok bezdomovcom, cudzím, závislým a všeobecne

³²¹ Pozri Κέντρο Στήριξης Οικογένειας (ΚΕ.Σ.Ο.) της Ιεράς Αρχιεπισκοπής Αθηνών. [online]. [2018-09-16]. Dostupné z: <<http://www.kesoiaa.gr/>>.

³²² Pozri Φιλανθρωπικός Οργανισμός ΑΠΟΣΤΟΛΗ της Ιεράς Αρχιεπισκοπής Αθηνών. [online]. [2018-10-02]. Dostupné z: <<http://mkoapostoli.com/poioi-imaste>>.

odkázaným osobám bez ohľadu na rasovú alebo inú diskrimináciu. Odohráva sa to v centre Atén (ASE a Piraeus) a zvyšuje sa tak povedomie dobrovoľníckej činnosti. Na tejto každodennej akcii sa zúčastnilo viac ako 2 000 dobrovoľníkov bez rozdielu náboženstva a etnického pôvodu.

Cirkev v rodinách ide o rozdeľovanie potravinových balíčkov raz za mesiac jednotlivým rodinám. Balíčky sa skladajú z dennej potreby a spotreby potravín (múka, strukoviny, cukor, cestoviny, kondenzované mlieko a pod.) Na základe arcibiskupa Ieronýma, každý spolupracujúci kňaz, ktorý pozná svoju cirkevnú obec má určiť, ktorá rodina do akej miery potrebuje pomoc.

ECHO APOSTOLI od apríla 2011 sa realizuje program, ktorého činnosťou je vzdelávanie, vrátane zabezpečenia kníh a knižných materiálov v školských knižniciach, pohraničných regiónov, ale aj bezplatnú distribúciu a písacie potreby pre žiakov. Program sa realizuje v spolupráci s obcami a jeho cieľom je posilniť národný pokrok a intelektuálny rozvoj mladých ľudí. Prioritami programu je zlepšiť poznatky a správanie dieťaťa. Obzvlášť dôležitá je školská knižnica, ktorá poskytuje príležitosti pre všetky deti prichádzajúce do styku so znalosťami a skúsenosťami. V rámci tohto programu boli zaslané viac ako 30 000 kníh a školských potrieb v odľahlých oblastiach Grécka (Samos, Kalymnos, Lemnos, Kastellorizo, Lesbos, Damothraki, Kos, Rhodos, Symi, Amyntaio, Florina, Prespes, Edessa, Kastoria, Kilkis).

I ERAPOSTOLES

Je to pravoslávne charitatívne združenie v Grécku pôsobiace v Solúne. Organizácia bola založená v roku 1963 pod názvom "Priatelja Ugandy" z myšlienky misionára P. Chrysostomasa Papasarantopoulusa, ktorý v roku 1961 zaviedol v Afrike návštevy do Ugandy. Skupina jeho známych a priateľov reagovala na výzvy a listy Chrysostomasa, aká je potreba pomôcť ľuďom nielen v Afrike ale aj po celom svete. V roku 1978 združenie získalo súčasne meno I ERAPOSTOLES s cieľom naďalej poskytovať morálnu a materiálnu podporu pravoslávnych misií v Afrike, Ázii, Oceánii a Amerike. Hlavným cieľom je šíriť evanjelium a poskytovať charitatívnu prácu, zmierňovať chudobu a utrpenie,

výstavby sirotincov, škôl a zdravotníckych stredísk, vývarovní. Úlohou misii je šíriť kresťanstvo prostredníctvom krstov, výstavby chrámov, podávaním jedla hladujúcim bratom a sestrám, dávať deťom právo na vzdelanie a výstavba škôl ale aj ponúknuť a hľadať dostatok čerstvej a pitnej vody v krajinách tretieho sveta. Humanitárna pomoc spočíva v rozdávaní jedla, hračiek, lekárskeho vybavenia, nábytku a náboženské predmety. To všetko sa nakladá do kontajnerov pre misionárov v Leone, Madagaskare, Malawi, Konga, Burundi.³²³

Materská škola, základná škola v Karmen, Benue, Nigéria výstavba prebieha cez program "Podporujem Vzdelávanie- boj proti chudobe" na výstavbu základnej a materskej školy v horskej oblasti Karma stav Benue. Výstavba začala v roku 2013 ale pred rokom sa časť stavby pozastavila, pretože nie sú dostatočné prostriedky na ďalšiu prácu (bývanie, strop, omietky, dvere, okná, maľba a terénne úpravy). Aj napriek ešte nedokončenému projektu škola funguje v časti, ktorá sa dá používať. Počet žiakov stúpol na 400 a to preto, že verejné školy ostávajú naďalej zatvorené pre nedostatok peňazí na platy učiteľom. Úsilie a obetavosť učiteľov v týchto školách je niekedy nadľudské. Navyše v tejto oblasti sú aj utečenecké tábory pre vysídlených z iných oblastí v nedorozumení stretu s kočovnými kmeňmi Fulani, ktorí obývali veľkú časť ornej pôdy v regióne. Mnoho detí v táboroch pokračujú vo svojom vzdelávaní v školách.

Čerpadlo pitnej vody v regióne Ntcheu, Malawi v Malawi žije 475 000 obyvateľov. Nedostatok čistej vody viedlo misionárov k vybudovaniu vodného čerpadla pre dedinčanov, čerpadlo, ktoré im pomôže uhasiť smäd, poskytne čistú vodu na umývanie. Projekt bol dokončený v júni 2014.

Výstavba chrámov Zvestovania Panny Márie v Kongu, chrám Sv. Damiána Kozmu v Nkhuwala, chrám Sv. Konštantína a Heleny v Ddegeya v Ugande, chrám Svätých archanjelov v Kinshasa.

Špeciálny projekt je výstavba chrámu Zvestovania Panny Márie v Kongu oblasť Gung, kde pri chráme je aj škola a nemocnica. Najprv sa začal stavať iba chrám, ale pri nedostatku zdravotnej starostlivosti bola potreba ošetrovateľstvá.

³²³ Pozri *Η Αδελφότητα Ορθόδοξον Εξωτερικής Ιεραποστολής*. [online]. [2018-09-08]. Dostupné z: <<https://ierapostoles.gr>>.

Našiel sa sponzor, ktorý daroval 2 hektáre pôdy na tento účel. Je to akoby vedľajšia budova, ktorá je súčasťou chrámu. Práce začali v apríli 2011 a dnes je funkčný aj chrám aj nemocnica s ubytovaním a školou pre základné vzdelávanie detí.³²⁴

ZÁVER

Väčšina organizácií sa nepodieľa na práci so štátnymi subjektmi, majú dostatok sponzorov, darov alebo zbierok v chráme. Spolupracujú s inými pravoslávnyimi filantropickými centrami po svete ako napr. IOCC v Amerike, GOARCH, Philoptochos, DCA Dánsko, Miloserdie Rusko a mnohé iné organizácie po svete. Filantropické centrá majú buď výrobu výrobkov ako živočíšna a poľnohospodárska výroba, materiálne výrobky (na princípe chránených dielní), alebo činností pri ktorých sa konajú zbierky pre pomoc iným. Každé filantropické centrum má kňazov, katechétov či misionárov ktorí oboznamujú ľudí v učení Isusa Christa.

SUMMARY

Most organizations do not participate in government work, have enough sponsors, donations or collections in the temple. They work with other Orthodox philanthropic centers around the world such as IOCC in America, GOARCH, Philoptochos, DCA Denmark, Miloserdie Russia and many other organizations around the world. Philanthropic centers have either the production of products such as animal and agricultural production, material products (on the basis of sheltered workshops), or activities where collections are held to help others. Every philanthropic center has priests, catechists, or missionaries who teach people the teachings of Jesus Christ.

³²⁴ Pozri *Η Αδελφότητα Ορθοδόξου Εξωτερικής Ιεραποστολής*. [online]. [2018-09-08]. Dostupné z: <<https://ierapostoles.gr>>.

Zoznam bibliografických odkazov

Τα προγράμματα ΦΩΣ ΧΡΙΣΤΟΥ. [online]. [2018-10-12]. Dostupné z: <<https://www.foschristu.gr/foschristue/fos-christu/programmata.html>>.

Κέντρο Στήριξης Οικογένειας (ΚΕ.Σ.Ο.) της Ιεράς Αρχιεπισκοπής Αθηνών. [online]. [2018-09-16]. Dostupné z: <<http://www.kesoiaa.gr/>>.

Φιλανθρωπικός Οργανισμός ΑΠΟΣΤΟΛΗ της Ιεράς Αρχιεπισκοπής Αθηνών. [online]. [2018-10-02]. Dostupné z: <<http://mkoapostoli.com/poioi-imaste>>.

Η Αδελφότητα Ορθοδόξου Εξωτερικής Ιεραποστολής. [online]. [2018-09-08]. Dostupné z: <<https://ierapostoles.gr>>.

SELECTED CURRENT PHILANTHOPIC CENTER IN GREECE

Mária Sokolová, receptionist, Hotel DUKLA****, a. s. Prešov, Námestie legionárov 2, 080 01 Prešov, Slovakia, mariasokolova24@gmail.com

Abstract

To love our neighbour means to love God. Jesus Christ's words of love for neighbour and the lives of the Holy Fathers give us an example of how to live today. At the same time, the article presents the activities of individual Orthodox philanthropic centers in Greece, as well as their activities outside Greece, such as in Africa. The main idea is to help a neighbour, both spiritually and materially. Each organization has programs aimed at individual groups of people and finding solutions in adverse life situations. Part of the projects is the construction of temples, spiritual education, as well as the baptism of children and adults, especially in countries of third world.

Keywords

Philanthropic center, Greece, church, Africa, neighbour